

[Aksel Møller.]

Siden regeringen trådte til, er pristallet steget med 52 points. Jeg har aldrig hævdet, at man skulle anvende magtsprog for at bringe dette kapløb til ophør. Tværtimod har jeg altid hævdet, at man ikke kunne forlange, at den pristalslønnede skulle give afkald på de rettigheder, han havde i kraft af love og overenskomster, lige så lidt som man kan vente, at den, som kan få dækning for de stigende omkostninger, lader være dermed; men dette synspunkt kan naturligvis ikke skaffe regeringen en frifindelsesdom. Havde man bare sporet regeringens indflydelse, da fagforeningerne sidst stillede krav, som slog grunden væk under socialdemokratiet og det radikale venstres fælles krisepolitik, kunne man i hvert fald have haft respekt for den gode vilje. Hvilken mening er der i, at man i marts 1955 med tøjskatter og en række andre foranstaltninger nedskærer forbruget med 400 mill. kr. om året for så i 1956 at give det frit løb igen?

Jeg tror, regeringen er bange for folket eller tænker for ringe om det. Ethvert menneske her i landet ved jo dog, at vi ikke har haft en produktionsstigning, som kan dække de højere indkomster, vi har bevilget hinanden. Man ved meget godt, at følgen af dette er blevet yderligere kreditstramning, arbejdsløshed og forbrugsbegrænsning igen gennem skatter og prisstigninger. Derfor burde regeringen have talt lige ud om disse ting med arbejderne, det havde nok givet et bedre resultat. Ingen tvivler dog på, at tjenestemænd og funktionærer vil være til at tale med; de ved nemlig af bitter erfaring, hvad det drejer sig om. Pengelønnens størrelse er naturligvis ikke uden betydning for dem, men lønnens købeevne er måske nok så vigtigt et spørgsmål. Jeg tror ikke, de ville være ufølsomme for talen om borgfred, vel at mærke hvis andre befolkningsgrupper, som har evnen dertil, også er villige til at underkaste sig byrder, til at bidrage til sanering af Danmarks økonomi.

Livet er mangfoldigt, og det er let at påvise forskelligheder fra borger til borger, især naturligvis fra befolkningsgruppe til befolkningsgruppe. Vilkaerne er bestandig skiftende. Der er ingen af os, som ikke forstår den bekymring, der nu hersker i

landbohjemmene, og som ikke er klar over, at landmændenes indtægtstab betyder en forringelse af Danmarks indtjening af fremmed valuta og dermed nye vanskeligheder for det fælles samfund, dets produktion og beskæftigelse. På tærsklen til disse vanskeligheder for hjemmene både i by og på land bliver talen om at indordne sig under en borgfred lettere at forstå. Vort lands mangel på valuta, vore tomme lommer, gør, at det danske folk har så få kræfter til at se tiden an. Når vor valutalikviditet kun dækker over nogle få måneders merimport af den størrelsesorden, som vi har oplevet i den seneste tid, er muligheden for at vente, til noget vil vise sig, begrænset.

Under sådanne vilkår kommer man til at handle fra tilfælde til tilfælde. Man har ingen modstandsevne over for den uforudsete modgang. Når landbrugsmarkedet i England vakler, er udsigten til at blive trængt tilbage på det vesteuropæiske fastlandsmarked særlig alvorlig. Det er just den situation, vi nu befinder os i. Toldunionen imellem de seks vesteuropæiske lande er blevet et problem for dansk landbrug og for dansk økonomi i det hele. Vort landbrug står på så svage fødder i disse forhold, at jeg meget vel forstår dets ønske om, at Danmark bliver det syvende land i denne toldunion, uanset at det betyder et afgørende brud med vor nordiske politik og i det hele taget afsked med mange tilvante forestillinger. Det vesteuropæiske marked er så stort for Danmark, at der kan anføres mangen en god grund for, at vi skal være inden for dette markeds mure — fremfor uden for.

Jeg taler på et konservativt partis vegne, et parti, som har svært ved at forsones sig med bratte svingninger. Et land har nu engang sine rødder dybt i sin historie. Det kræver eftertanke at hugge dem over. Men under eftertanken når man jo hurtigt til en erkendelse af, at en toldunion mellem seks af de betydeligste lande i Vesteuropa vil være en for dansk udenrigspolitik meget afgørende begivenhed. Vi kan ikke nøjes med at være tilskuere til denne alliances nærmere udformning. Jeg tvivler ikke om, at Danmark må sikre sig en respekteret plads ved forhandlingsbordet, når de seks samles for at tilrettelægge linjerne fremover for Vesteuropas og dermed Danmarks landbrugs politik. Det er en opgave, som kommer til at